

Zaštitite svoju kćer od raka grlića maternice

Nacionalni program cijepljenja protiv HPV virusa

Što je rak grlića maternice?

Rak grlića maternice (karcinom cerviksa*) je bolest kod koje se u grliću maternice razvijaju abnormalne stanice. Rak se može proširiti po cijelom tijelu.

Rak grlića maternice nije proširen u Australiji, zbog uspješnog provođenja Papa testa (Nacionalnog programa za pregled cerviksa). Ipak, svake godine više od dvjesto žena u Australiji umire od raka grlića maternice.

Cjepivo, koje je nedavno razvijeno, može spriječiti i rak cerviksa.

* Cerviks je dio ženskih reproduktivnih organa i nalazi se između vagine i maternice (uterusa).

Što uzrokuje rak grlića maternice?

Infekcije spolnih organa posebnom vrstom humanog papiloma virusa (HPV) mogu prouzročiti promjene u stanicama cerviksa, što može dovesti do raka grlića maternice. To se obično sporo razvija, tijekom više od 10 godina.

Kod većine žena koje imaju HPV virus, taj virus polako prirodnim putem nestane i kod njih se NE pojavi rak grlića maternice.

Što je HPV (humani papiloma virus)?

Humani papiloma virus (HPV) je naziv za niz virusa koji uzrokuju bradavice na koži, na spolnim organima, te neke vrste tumora.

Brojni različiti tipovi HPV virusa mogu napasti različite dijelove tijela. Neki od tih tipova mogu zaraziti spolne organe. Bradavice na drugim dijelovima tijela, kao na primjer na rukama, se pojavljuju zbog drugih tipova HPV-a.

Tipovi HPV-a koji mogu prouzročiti bradavice na spolnim organima ili rak grlića maternice se prenose izravnim kontaktom kože, tijekom svih vrsta seksualnih odnosa s osobom koja je zaražena tim virusom.

Svaka osoba koja je ikada imala spolni kontakt može imati HPV – to je toliko prošireno da četiri od svakih pet osoba u nekom razdoblju svog života ima HPV infekciju spolnih organa. Većina HPV infekcija spolnih organa ne izaziva nikakve simptome pa te osobe ni ne znaju da su zaražene.

Može li se HPV infekcija izliječiti?

Ne. Liječiti se mogu samo posljedice virusa, kao na primjer abnormalne promjene u stanicama grlića maternice i bradavice na spolnim organima.

Nemojte pomiješati humani papiloma virus (HPV) s virusom imunodeficijencije (HIV) ili herpesa, jer su to različite infekcije.

Može li se HPV infekcija spriječiti?

Da. Cjepivo protiv HPV-a, pod nazivom GARDASIL®, je dostupno u Australiji, i može spriječiti infekciju četiri tipa HPV-a. Dva tipa uzrokuju 7 od svakih 10 slučajeva raka grlića maternice. Druga dva tipa uzrokuju 9 od svakih 10 slučajeva bradavica na spolnim organima.

Ako je Vaša kći imala seksualne odnose, možda je zaražena nekim od tih tipova HPV-a. Ako već ima infekciju bilo kojim od ta četiri tipa HPV-a, cjepivo može slabije djelovati kao zaštita od raka grlića maternice i/ili bradavica na spolnim organima.

www.australia.gov.au/cervicalcancer

Australian Government

Zaštitite svoju kćer od raka grlića maternice

Nacionalni program cijepljenja protiv HPV virusa

Cjepivo protiv HPV-a ne može zaštititi žene od raka grlića maternice i bradavica na spolnim organima čiji su uzročnici drugi tipovi HPV-a, koji nisu uključeni u to cjepivo.

Vrlo je važno redovito odlaziti na Papa test, jer cjepivo protiv HPV-a ne štiti protiv svih vrsta raka cerviksa.

Zašto bi se moja kći u ovim godinama trebala cijepiti?

Cjepivo protiv HPV-a je najučinkovitije kod djevojčica prije nego što dođu u kontakt s HPV virusom, to znači prije nego što postanu seksualno aktivne.

Treba li moja kći primiti cjepivo ako je već imala seksualne odnose?

Da. Ako je i imala neki seksualni odnos, trebali biste razmisliti o njezinom cijepljenju. Vašoj se kćeri neće postavljati pitanja o njezinoj seksualnoj prošlosti.

Cijepljenje za mlade, seksualno aktivne žene, može biti korisno, jer su vjerojatno imale manji broj seksualnih partnera i smanjen rizik od zaraze HPV-om.

Ako je imala seksualni odnos, cjepivo joj ipak može biti korisno, jer je malo vjerojatno da je zaražena jednim od dva tipa HPV-a koji su uzročnici raka grlića maternice i dva tipa HPV-a koji su uzročnici genitalnih bradavica, a koje ovo cjepivo uključuje.

Što ako moja kći bude izložena HPV virusu između primanja dvije doze cjepiva?

Izloženost bilo kojem od četiri HPV tipa uključenih u cjepivo, prije primanja tri doze, može donekle smanjiti učinkovitost cjepiva. Usprkos tome, trebala bi primiti sve doze cjepiva.

Kako se moja kći može cijepiti protiv HPV-a?

Od travnja 2007., besplatno cijepljenje protiv HPV-a će biti uključeno u školske programe za:

- djevojčice između 12 i 13 godina (trajni program); i
- djevojke između 13 i 18 godina – do kraja školske godine u 2008. (program nadoknađivanja).

Rokovi davanja HPV cjepiva u školama su različiti za svaku saveznu državu i teritorij.

Žene između 18-26 i djevojke između 12-18 godina starosti, koje ne pohađaju školu, mogu besplatno HPV cjepivo primiti od svog liječnika opće prakse ili službe za cijepljenje u zajednici, i to između srpnja 2007. i lipnja 2009.

Je li cijepljenje obvezno?

Ne. Međutim, Vaša kći se ne može cijepiti dok školi ne vratite potpisani obrazac sa svojim pristankom.

Što trebam poduzeti ako moja kći propusti neku dozu tijekom programa cijepljenja u školama?

Za propuštene doze, besplatno HPV cjepivo će se moći dobiti od službi za cijepljenje na području lokalne općine i odjela za zaštitu javnog zdravlja, škola i liječnika opće prakse, ovisno o tome u kojoj saveznoj državi ili teritoriju živite.

Cjepivo je besplatno, ali je važno znati da liječnici opće prakse mogu naplaćivati za svoje konzultacije.

Mogu li i dječaci dobiti besplatno HPV cjepivo?

Ne. HPV cjepivo za dječake se može dobiti od liječnika opće prakse, ali ne besplatno, a liječniku ćete možda morati platiti i za konzultaciju.

Uprava za terapijske proizvode (Therapeutic Goods Administration – TGA) je odobrila GARDASIL® za dječake između 9 i 15 godina starosti, što znači da je cjepivo provjereno i bezopasno. Međutim, istraživanja o učinkovitosti ovog cjepiva u svrhu sprječavanja HPV infekcije i s tim povezanih bolesti kod muškaraca, još nisu završena.

www.australia.gov.au/cervicalcancer

Zaštitite svoju kćer od raka grlića maternice

Nacionalni program cijepljenja protiv HPV virusa

Mogu li žene starije od 26 godina dobiti HPV cjepivo?

Ne. Kod starijih žena je veća vjerojatnost izloženosti HPV virusu veća, pa HPV cjepivo može biti manje korisno. Klinička ispitivanja koliko je HPV cjepivo korisno za žene starije od 26 godina još nisu završena.

Kako se daje to cjepivo?

GARDASIL® se daje u nizu od tri injekcije, u mišić nadlaktice. Obično se daje u roku od šest mjeseci:

- prva doza: na datum po želji;
- druga doza: 1-2 mjeseca nakon prve doze;
- treća doza: 4-6 mjeseci nakon prve doze.

Cjepivo je najučinkovitije ako se prime sve tri doze, što znači, sve potrebne doze cjepiva. Propuštenu dozu treba što brže nadoknaditi.

Koliko je GARDASIL® bezopasan?

Opsežna klinička ispitivanja su pokazala da je cjepivo bezopasno.

Kod Vaše kćeri se mogu pojaviti blaže nuspojave kao na primjer crvenilo, bol, oticanje mjesta primanja injekcije i blago povišena temperatura. Kod bolova i oticanja ruke ili povišene temperature, može popiti paracetamol po uputama koje se nalaze na ambalaži, te na bolno mjesto injekcije staviti hladni oblog. Ako bolovi ili oteklina ne nestanu ni nakon dva dana, treba otići liječniku opće prakse.

HPV cjepivo ne smije primiti ako je trudna ili ako je ikad imala tešku alergičnu reakciju na gljivice ili bilo koje druge sastojke cjepiva (aluminijev fosfat, natrijev klorid, L-histidin, polisorbitat i natrijev borat).

Hoće li moja kći trebati ikada ponovno primiti HPV cjepivo?

Dosadašnja istraživanja su pokazala da dodatne doze najvjerojatnije neće biti potrebne, ali će se potreba za ponavljanjem cijepljenja i dalje provjeravati.

Treba li moja kći nakon cijepljenja protiv HPV virusa otići na Papa test?

Da. HPV cjepivo ne štiti od svih tipova HPV-a koji mogu prouzročiti rak grlića maternice. Sve žene, bez obzira jesu li cijepljene protiv HPV virusa ili ne, bi trebale redovito odlaziti na Papa test, kao što se preporučuje.

Za sada se preporučuje da sve žene svake dvije godine odlaze na Papa test, nakon svoje 18 godine ili dvije godine nakon početka seksualne aktivnosti, odnosno onog što nastupi kasnije.

Bitno je i dalje redovito odlaziti na Papa test, jer HPVcjepivo ne štiti od svih vrsta raka grlića maternice. Papa testom se otkrivaju abnormalne promjene u stanicama cerviksa, pa liječenje može početi prije nego što rak uznapreduje.

Za više informacija o Papa testu i pregledu grlića maternice pogledajte internet stranicu Nacionalnog programa za pregled cerviksa na <http://www.cancerscreening.gov.au>

Što je Papa test?

Papa test je brz i jednostavan test kojim se s grlića maternice uzima uzorak stanica, koji se šalje u laboratorij gdje se analizira je li u stanicama došlo do nekih promjena. Ne trebaju nikakvi lijekovi ni anestetik, i to lako može obaviti svaki liječnik ili medicinska sestra specijalizirana za zaštitu ženskog zdravlja.

Hoće li se skupljati informacije o mojoj kćeri, ako primi cjepivo protiv HPV virusa?

Australska Vlada razrađuje Nacionalni popis u sklopu programa HPV cijepljenja (National HPV Vaccination Program Register - HPV Register), kako bi skupljala podatke o tom Programu. Osobni podaci o identitetu Vaše kćeri se zadržavaju u tajnosti.

Prikupljene osobne informacije će poslužiti pri procjeni kako HPV program cijepljenja utječe na stope obolijevanja od raka grlića maternice, za slanje podsjetnika ako se propusti doza cjepiva, za slanje potvrde da su sve doze

www.australia.gov.au/cervicalcancer

Australian Government

Zaštitite svoju kćer od raka grlića maternice

Nacionalni program cijepljenja protiv HPV virusa

primljene, te za slanje obavijesti cijepljenim osobama ukoliko trebaju primiti dodatno cjepivo. Ako podaci o Vašoj kćeri ne budu uvedeni u taj popis, nećemo joj moći javiti da je propustila dozu ili da treba ponovno primiti cjepivo.

Neće se tražiti nikakve informacije o seksualnoj prošlosti Vaše kćeri.

Vi možete odbiti da se podaci o Vašoj kćeri uvedu u HPV popis.

Gdje moja kći i ja možemo dobiti više informacija?

Informacije o HPV infekcijama i HPV cjepivu možete naći na internet stranici Programa imunizacije u Australiji (Immunise Australia Program) na www.immunise.health.gov.au

Za više informacija možete nazvati i dežurnu nacionalnu službu programa imunizacije (National Immunisation Infoline) na 1800 671 811 ili se obratite svom liječniku opće prakse, školi ili medicinskoj sestri za zaštitu zdravlja žena, te ministarstvu zdravstva u svojoj saveznoj državi ili teritoriju.

Informacije o Papa testu i Nacionalnom programu pregleda cerviksa možete naći na internet stranici službe za pregled za otkrivanje raka (Cancer Screening) na www.cancerscreening.gov.au

Opaska: Ove informacije su točne u svibnju 2007.

Kontakt podaci za savezne države i teritorije:

ACT: (02) 6205 2300

NSW: Nazovite lokalni Odjel za zaštitu javnog zdravlja (Public Health Units – pogledajte pod "Health" u bijelom telefonskom imeniku)

NT: (08) 8922 8044

QLD: 13 HEALTH (13 43 25 84)

SA: (08) 8226 7177

TAS: 1800 671 738

VIC: 1300 882 008

WA: (08) 9321 1312

IMMUNISATION

www.australia.gov.au/cervicalcancer

IMMUNISE
AUSTRALIA PROGRAM

Заједничка иницијатива аустралијске,
државних и територијалних влада.

**National Cervical
Screening Program**

Заједничка иницијатива аустралијске, државних и територијалних влада.